

ŠUMARNIK JAROSLAV PL. ŠUGH I NJEGOV “POSAVSKI LOVAC”

FORESTER JAROSLAV ŠUGH, ESQ. AND HIS
“POSAVSKI LOVAC” (“THE HUNTER OF POSAVINA”)

Alojzije FRKOVIĆ*

SAŽETAK: Okončavši studij šumarstva na Gospodarsko-šumarskom učilištu u Križevcima, nakon stručnog usavršavanja u Austriji i Češkoj, Jaroslav pl. Šugh (1865–1944) slušbuje u više šumarija po Hrvatskoj i Slavoniji, a kraće vrijeme i u Srbiji. Zbog svojih političkih opredjeljenja za strahovlade bana Khuena-Hedervarya, šikaniran i obespravljen napušta državnu službu i u svojstvu šumarskog nadzornika osniva u Novoj Gradiški Mjerničku i šumarsku poslovnicu, baveći se šumsko-uredajnim poslovima. Zvoljevši još od rane mladosti “pušku i lov”, kao već afirmirani publicist 1924. g. osniva lovačko-ribarski časopis “Posavski lovac”, kojemu je kroz svih osam godina izlaženja vlasnikom i odgovornim urednikom. Kako bi proširio krug čitatelja i suradnika 1927. g. sjedište uredništva lista prenosi iz Nove Gradiške u Vinkovce, u središte slavonskih lovaca i sjedište dvije direkcija šuma. Svestrano obrazovan, sa znanjem više stranih jezika uz izvorne članke, u inače izvrsno uređivanom listu, donosi i odabrane prijevode iz stranih časopisa. Svoju ljubav prema prirodi, a posebice lovstvu, iskazuje i u pjesničkom izričaju potpisujući se kao Jambus. Značajan doprinos dao je pri osnivanju Saveza lovačkih društava za Hrvatsku i Slavoniju te za kulturno-prosvjetni rad brojnih udruženja.

UVOD – Introduction

Tijekom minulih 120 godina organiziranog lovstva u Hrvatskoj je izlazilo više lovačkih listova kao stručnih glasila samih lovačkih udruga sa, kako se to izrazio grof Miroslav K u l m e r (1942), svrhom “da promiču lovačku uljudbu i nauku o ispravnom lovljenju među sve Hrvate, ma gdje oni obitavali ...”. Uz najstariji “Viestnik Prvog obćega hrvatskoga društva za gojenje lova i ribarstva” iz 1892.¹ (od 1894. list izlazi pod imenom “Lovačko-ribarski vjesnik”, a od 1948. pod današnjim nazivom “Lovački vjesnik”), na prostoru današnje Republike Hrvatske izlazili su (ili još izlaze!) ovi lovački listovi: “Glas lovdžije” (1923–1925.), “Posavski lovac” (1924–1931.), “Sportski i lovački glasnik” (1930.), “Primorski lovac” (1931–1936.), “Zelena

pošta” (1937–1941.), “Jadranski lovac” (1939.), “Lovački bilten” (1951.), “Lovačka revija” (1954–1955.), “Arhiv za lovstvo” (1965. i 1979.), “Jadranski lovac” (1995–1996.), “Lovac” (1996–1997.), “Glas lovaca” (1997.) i “Dobra kob” (2001), od kojih jedino ovaj potonji list izlazi i danas (Karlović 2004). U ovom prikazu, detaljnije ćemo se osvrnuti na “Posavski lovac”, “ilustrovani mjesečnik za lov, ribarstvo, kynologiju, oružarstvo i tragoslovlje”, a u povodu 60. godišnjice smrti njegova urednika, šumarnika i lovca Jaroslava pl. Šugh-a i 80. godišnjice pokretanja lista.

* Alojzije Frković, dipl. ing. šum., umirovljeni savjetnik za lovstvo Adresa: Kvarnerska 43/I, 51000 Rijeka

¹ Prije pokretanja Viestnika Prvog obćeg hrvatskog društva za gojenje lova i ribarstva u Zagrebu, u Varaždinu, a zatim u Zagrebu izlazio je na kratko list pod imenom “Prvi hrvatsko-slavonsko-dalmatinski lovački glasnik”, kojeg je bio osnivač i urednik Mikloš pl. Vučić

1. Školovanje i službovanje – Education and service

Jaroslav pl. Šugh rođen je 1865. godine u Velikoj kod Križevaca na imanju oca Žige, kasnije upravitelja Kr. ratarnice u Križevcima. Osnovnu i srednju školu polazio je u rodnom mjestu i Križevcima. Zvoljevši od rane mladosti prirodu, a preko oca "pušku i lov", nije dvoumio koje buduće zvanje da izabere. U jesen 1878. upisuje šumarstvo na Gospodarsko-šumarskom učilištu u Križevcima (osnovano 1860.), duboko vjerujući da su "šumarstvo i lovarstvo dva poziva, koji se upotpunjuju, i da su po tome nerazdružna". Okončanjem studija i odsluživši vojni rok otac ga šalje u inozemstvo, u Češku i Austriju, na daljnje stručno usavršavanje. Prvo zaposlenje dobiva u svojstvu šumarskog pristava na imanju kneza Ivana pl. Liechtenstein-a, "gdje se na njegovim uzorno uređenim šumarskim domenama praktički usavršava i gdje je stekao zamjernu praksu i iskustvo u šumarstvu i lovarstvu".

S reputacijom vrsnog šumarskog i lovnog stručnjaka povratkom u do-

Slika 1. Vlasnik i odgovorni urednik "Posavskog lovca" Jaroslav pl. Šugh, vl. šumarski nadzornik (s vlastoručnim potpisom)

Figure 1 Jaroslav Šugh, Esq., forestry supervisor, owner and editor-in-chief of "Posavski lovac" (The Hunter of Posavina) (with his own signature)

movinu odmah se zapošljava u državnoj službi. U svojstvu općinskog šumara i/ili šum. referenta radio je pri tadašnjim podžupanijama u Zlataru, Zagrebu, Ivancu, Đurđevcu i Đakovu, da bi novom reorganizacijom šumarske službe na kraju dospio u Vrbovsko, u Gorski kotar, na dužnost kr. kotarskog šumara. Kao pobornik ideje "slavenske uzajamnosti", a s tim u vezi i vatreni pristaša jednog od najistaknutijih ličnosti svoga vremena biskupa i političara Josipa Jurja Strossmayer-a, na svojim plećima ubrzo stane osjećati "teške godine" strahovlade hrv. bana Khuena-Hedervaryja. Šikaniran i ponižavan u svojoj službi 1898. g. podnosi neopozivu ostavku na državnu službu te kao privatnik osniva Mjerničku i šumarsku poslovnicu u Novoj Gradiški, preuzimajući kao ovlaštenu civilni geometar i vl. šumarski nadzornik "sve mjerničke poslove kao i u šumarsku struku zasjecajuće radnje".

2. Prilog osnivanju Saveza lovačkih društava za Hrvatsku i Slavoniju

A contribution to founding the Association of Hunters' Societies of Croatia and Slavonia

Kao izrazito nemiran duh Jaroslav Šugh još će jednom napustiti svoju užu domovinu. Na poziv srp. kraljevske vlade na kraće vrijeme odlazi u Srbiju, radeći kao državni službenik u raznim mjestima. Konačno za trajno vraća se u svoju Slavoniju 1903. g., nastavivši ranije započeti "šumsko-uređajni i mjernički posao" u Novoj Gradiški. U tom svojstvu upravljao je s više vlastelinskih posjeda, s tim da je godine 1922. kao vlastelinski šumarski nadzornik preuzeo upravu i nadzorništvo čuvenog veleposjeda Cernik u podnožju Pšunja, u tadašnjoj požeškoj županiji. Kako mu je na srcu ipak najviše bilo "lovarstvo", a osjećajući "da se sporedno time bavi" napušta rad na vlastelinstvu i godine 1924. osniva i u svojstvu vlasnika i odgovornog urednika vodi i kroz sljedećih 8 godina izdaje "Posavski lovac". Vrijeme je to najavljenog donošenja novog zakona o lovu i proklamiranog "lovačkog ujedinjenja" novo ustanovljenih pokrajinskih saveza lovačkih društava u Središnji savez lovačkih društava Kr. Srba, Hrvata i Slovenaca. Iako je do formalnog ujedinjenja došlo 1925. godine, u svom "Posavskom lovcu" za siječanj 1928., urednik će

napisati i ovo: "Nu tim što smo našim ujedinjenjem polučili cilj solidarnosti ... nije još ni izdaleka ispunjena naša zadaća ... da tim ujedinjenjem, sjedinjenim silama pridignemo i naše lovarstvo. Ličnosti koje su u vodstvu i Središnjice i Podsaveza jamče nam za oto, da bi naša stvar – razvoj lovarstva i kao sporta i kao narodno privredne grane – mnogo bolje stajala, kad im ne bi kočio rad nemar nas pojedinaca samih, koji smo zapravo osnovica čitavog saveznog aparata ... U nama je na žalost i u ovoj prilici, izbio onaj naš opće poznati porok, da se iz početka za ma što god zagrijemo do eksaltiranosti, ali da se doskora ova eksaltiranost i prerevnost lagano pretvara u posvemašnu indiferentnost i apatiju. Znamo, da imade bezbroj lovačkih društava, naročito po Bosnoj, Hercegovini, a i kod nas u Hrvatskoj i Slavoniji, koja su otpočela svoj rad tolikim ushitom i sa toliko volje i mara, da smo držali, a će postati prva među prvima, dok su ali s vremenom u svome radu olabavila i danas tek da životare".

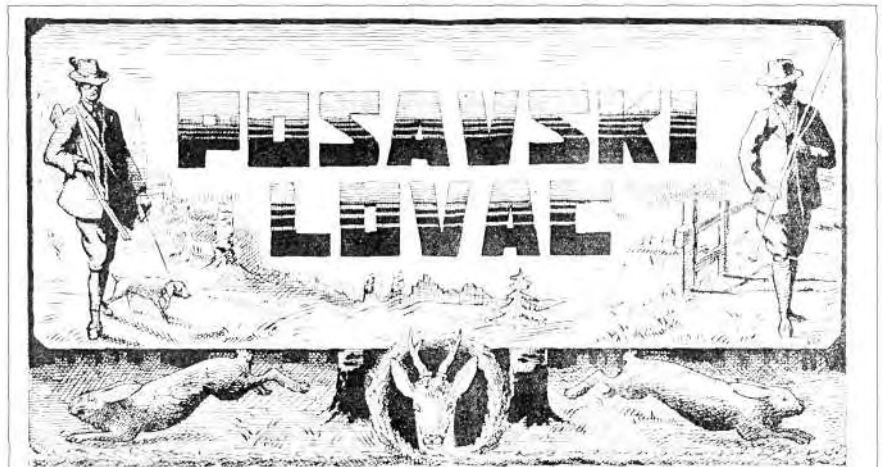
Iako je već spomenuto Prvo hrvatsko društvo za gojenje lova i ribarstva u Zagrebu imalo stanovite inge-

rencije nad radom područnih lovačkih udruženja (društava) činjenica je da ono nije zbog obimnosti posla moglo preuzeti na sebe obveze saveza (Čeović 1925). Stoga, osnivanje jednog novog središnjeg tijela za Hrvatsku i Slavoniju nametnulo se kao nužnost. Ovo tim prije, što su slična udruženja (podsaveze) već osnovali u Sloveniji (Slovensko lovačko društvo), Vojvodini (Vojvođanski lovački savez), Dalmaciji (Savez lovačkih društava Dalmacije u Splitu) pa i Srbiji, gdje su još uvijek trajale nesuglasice između starog (legalnog) i novog (ilegalno) osnovanog saveza. Da bi se taj proces i u Hrvatskoj ubrzao na inicijativu "Posavskog lovca" i njegova urednika u proljeće 1925. održan je u Novoj

Gradiški sastanak predstavnika tada najutjecajnijih i najjačih lovačkih društava Hrvatske i Slavonije: iz Zagreba (M. Zoričić), Broda na Savi (E. Kovačić), Nove Gradiške (D. Retl), Petrinje, Siska i dr. dogovorivši se da se pristupi osnivanju jedinstvenog Saveza lovačkih društava za Hrvatsku i Slavoniju, što je, nekoliko mjeseci kasnije, i usvojeno na kongresu lovaca u Zagrebu iste godine.² Uz izbor dr. Milovana Zoričića, tadašnjeg banskog savjetnika, za prvog predsjednika novo osnovanog saveza na kongresu je zaključeno da "Lovačko-ribarski vjesnik", koji je do tada izlazio pune 34 godine, postane službenim glasnikom saveza.

3. "Posavski lovac" – glasilo za lov, ribolov i kinologiju "Posavski lovac" – a journal of hunting, fishing and kinology

Zaključak Kongresa lovaca u Zagrebu 1925. g. da "Lovačko-ribarski vjesnik" kao glasilo Prvog hrvatskog društva za gojenje lova i ribarstva preraste u mjesečnik novoosnovanog saveza nije obeshrabrio Jaroslava Šugh-a da, poput primjerice vinkovačkog "Glas lovdžije", prekine s izlaženjem lista (Spaić 1982).³ Štoviše, u svrhu što intenzivnijeg rada on 1927. g. uredništvo "Posavskog lovca" premješta iz Nove Gradiške u Vinkovce "u središte slavonskih lovaca i sjedište dviju Direkcija šuma", sve to više proširujući krug suradnika. Za ovaj prikaz navest ćemo samo neka imena šumarskih stručnjaka suradnika "Posavskog lovca": Julio Bönel (Đakovo), Vilim Đoković (Vukovar), Milan Knežević (Sarajevo), Mato Medvedović (Vinkovci), Josip Ambrinac (Fužine), Viktor Böhm (Gola), Petar Grahovac (Nova Gradiška), Franjo Kral Stariji (Makarska), Ferdo Dvorak (Ležimir), Vojko Koprivnik (Beograd), Marijan Majnarić (Ravna Gora), Ljubo Marek, J. Nimmrichter (Ilok), Drago Sulimanović (Vinkovci), Marko Šebetić (Vinkovci), Gjuro Tonković (Zagreb), Ljudevit Zukal (Zelendvor), Jaroslav Prokop (Valpovo), Franjo Ivić (Varaždin), Koloman Šaller (Tikveš) i dr.

ILUSTROVANI MJESEČNIK ZA LOV, RIBARSTVO, KYNOLOGIJU, ORUŽARSTVO I TRAGOSLOVJE. Glasilo Saveza lovačkih društava Bosne i Hercegovine i lovačkih udruženja Hrv. i Slav. Posavine. Vlasnik i odgovorni urednik: Jaroslav Šugh, vl. šumarski nadzornik u m.

Slika 2. Naslovnica "Posavskog lovca" iz godine 1925., godište II
Figure 2 The cover page of "Posavski lovac" of 1925, Year II

"Odmah po dolasku u Vinkovce", napisati će u "Posavskom lovcu" za listopad 1928. g. povodom 50. godišnjice "kulturnog i lovačkog rada" Jaroslava Šugh-a njegov vjerni suradnik Viktor Mihelčić, "okupio je oko sebe sve lovce, osnovavši čitaonicu "Posavskog lovca", stavljujuć podjedno svojim lovačkim drugovima svoju preobilnu stručnu knjižnicu na raspolaganje. Samo se Svečaru (Jaroslavu Šugh-u, op. A. F.) ima zahvaliti da su se lovci raznih društava našli zajedno u onoj lovačkoj prostoriji, koja u svakom pogledu služi na čast njenom osnivaču ... Njegovo je najveće zado-

² Hrvatsko društvo za gojenje lova i ribarstva u Zagrebu sazvalo je 8. rujna 1925. u Zagrebu Konferenciju delegata svih tadašnjih društava s područja Hrvatske i Slavonije, na kojoj je jednoglasno zaključeno da se osnuje nova organizacija koja će se zvati Savez lovačkih društava za Hrvatsku i Slavoniju, a u koju će se učlaniti sva lovačka udruženja (društva)

³ Godinu dana prije pokretanja "Posavskog lovca" u Osijeku je 1923. g. počeo izlaziti "Glas lovdžije" s podnaslovom "lovački vjesnik za Osijek i širu okolicu". Vlasnik i odgovorni urednik lista bio je prof. Dragutin Kišpatić, a čitali su ga mahom članovi tadašnjeg Sreskog saveza lovačkog udruženja "Lovdžija" Osijek. Iznemadnom smrću prof. Kišpatića, oca našeg uglednog fitopatologa pok. prof. dr. sc. Josipa Kišpatića, list je prestao izlaziti 1925. g.

voljstvo kada mladoga, a i staroga lovca, uvede u prostorije uredništva "Posavskog lovca", ukrašene lovačkim trofejama, stečenima pedeset godišnjim radom i lovom. Pun je humora i duhovitih lovačkih priča, kojima dnevno zabavlja svoje lovačke drugove, a koje ujedno savjetom i stečenim iskustvom podučava".

Prvih sedam godišta "Posavski lovac" tiska se u velikom A 4 formatu (29,5 x 21 cm), a posljednje godišta (1931) u formi džepnog malog formata dimenzija 23 x 15 cm. Tiskala ga je Knjigotiskara i knjigovežnica A. Schliff i dr. u Vinkovcima. Uz izlaženje lista Uredništvo je za svoje pretplatnike posredovalo pri nabavi lovačkih pasa, rasplodne divljači, popravci i nabavi oružja, montaži lovačkih trofeja i sl., a obavljalo je i distribuciju vlastitih i tuđih izdanja knjiga i brošura. Iako je "Posavski lovac" bio službeno nezavisno stručno glasilo Kraljevine S.H.S.-a (od 1931. Kraljevine Jugoslavije!) od vremena do vremena svoje je stranice ustupalo "lovačko ribarskim interesima Saveza lovačkih društava Bosne i Hercegovine".

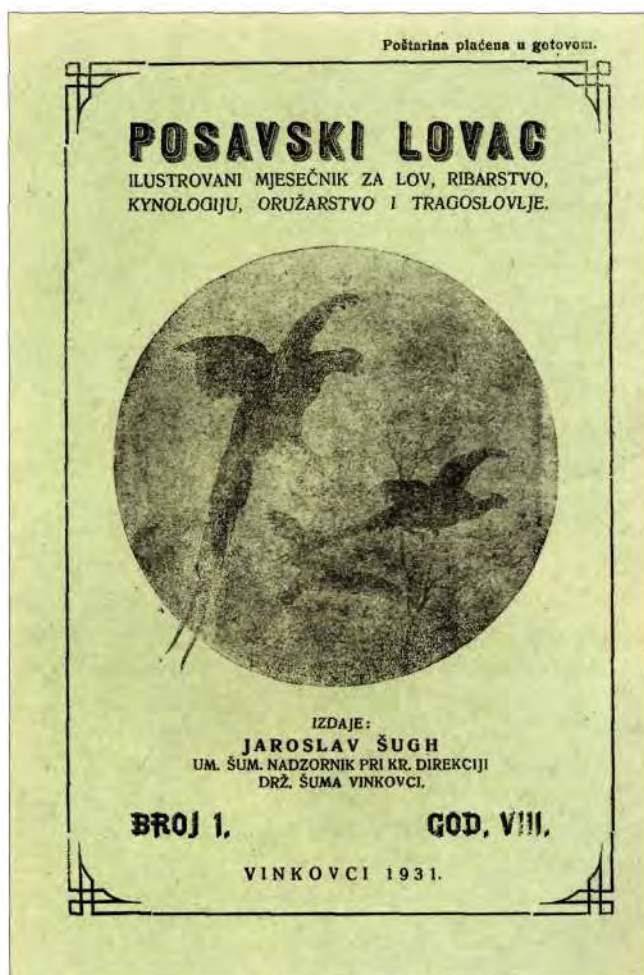

Slika 3. Tetrijeb gluhan, mrtva priroda; učestalo korišten crtež nepoznatog autora kao vinjeta na stranicama lista
Figure 3 Capercaillie, still life; a frequently used drawing of an unknown author as a vignette on the pages of the journal

Listajući požutjele stranice svih osam godišta lista danas, 80 godina poslije, možemo ustvrditi da je "Posavski lovac" u cijelosti uspio provesti u djelo zacrtanu uređivačku politiku njegova osnivača i vlasnika. Iz broja u broj, iz godišta u godišta, u njemu se objavljuju stručno pisani članci iz oblasti lovstva i iz oblasti ribarstva, kinologije, "oružarstva" ..., koje su "teme" istaknute u njegovu podnaslovu. Velika je pozornost posvećena prirodoslovlju divljači, kako bi se svaki lovac mogao što bolje upoznati s vrstama divljači koje lovi, za koje skrbi, prihranjuje. Ništa manje nisu bili zastupljeni ni članci iz ribarstva, posvećujući toj grani i ribolovnom športu posebno značajan prostor. List je imao stalnu rubriku Zakonodavstvo i naređenja (kasnije Zakoni i naredbe) u okviru koje su tiskani izvorni tekstovi zakonskih i podzakonskih akata s komentarijima. U pisanju ovih potonjih prednjačio je sam urednik

Šugh, čijem odlučnom protivljenju valja zahvaliti da nije donesen najavljeni "novi zajednički državni zakon", koji bi se temeljio na sustavu regalnog (slobodnog) prava lova.

Uz glavne uvodne članke svaki broj lista sadržavao je još i ove rubrike: Sitne vijesti, Savezne i društvene vijesti, Dopisi, Iz lovačke kuhinje i Nekrolozi. Pod nazivom Novelete i humoreske u svakom je broju objavljena po koja lovačka priča, a u rubrici Za lovačku kolibu prigodne pjesme (mahom iz pera Jambusa). U ono vrijeme uski specijalista za lovačko oružje i balistiku Antun Juvančić, potpisujući se pseudonimom Kapetan Zvonko, autor je više napisa o lovačkim puškama, barutu i streljivu, a Josip Plančić i Stjepan Gjuršić o pticama i ornitologiji općenito. Kako je uz dobru pušku najbolji lovčev pomoćnik bio dobar lovački pas, "Posavski lovac" je već tada propagirao uporabu i uzgoj čistokrvnih lovačkih pasa, a nisu izostali ni članci o postupku s ustrijeljenom divljači, pripremanju i prepariranju divljači, o smotrama i izložbama lovačkih trofeja, bolestima divljači i dr.

Slika 4. Izgled naslovnice "Posavskog lovca" iz 1931. (godina VIII), posljednjeg godišta izlaženja lista
Figure 4 The cover of "Posavski lovac" from 1931 (Year VIII), the last year of publication

4. Neumorni lučonoša prosvjete

A tireless torchbearer of enlightenment

Još od kada je kao polaznik Gospodarsko-šumarskog učilišta u Križevcima objavio svoje prve radove u đaćkom listu "Plug", Jaroslav Šugh se nikada nije odvajao od pera i tinte. Budući da je odlično vladao njemačkim, francuskim, češkim, ruskim, slovačkim, poljskim i bugarskim jezikom, uz izvorne članke u listu objavljuje prijevode brojnih stručnih napisa iz vodećih lovačkih listova svoga vremena. Našao je vremena i za suradnju u drugim listovima. Suradnik je sarajevskog "Lovačkog glasnika", češke "Myslivosti" pa i našeg "Šumarskog lista". Uz svoje "Uspomene" (starog šumara-lovca, kako ih je naslovio, op. A. F.) objavljene u obliku nizanke u više brojeva "Posavskog lovca", autor je i dvaju posebnih opsežnijih djela: "Znaci odnosno žigovi na puškama" (1924.) i "Rak potočar i njegov uzgoj" (1925.), objavljenih u obliku posebnih knjižica u nakladi Lovačke knjižnice "Posavskog lovca". Ogleđao se i u pjesničkom izričaju, potpisujući se pseudonimom Jambus.

Kako zbog bremena godina svoju lovačku strast "ne izvršuje u onoj mjeri kao prije" Jaroslav Šugh, "umirovljeni šumarski nadzornik pri Kr. direkciji drž. šuma Vinkovci" te "vlasnik i odgovorni urednik lista", kako se potpisuje, činio je sve što je bilo u njegovoj moći da održi na životu svoje čedo, svoj "Posavski lovac". U svom uvodniku na "pragu novog godišta" (1931) proteklih sedam godina izlaženja lista slikovito uspoređuje "sa biblijskih 7 godina starog zavjeta i to sa onih 7 godina obilja i beričeta ... ispunjavajući predano i požrtvovno stavljenju si prosvjetnu zadaću, što mu je osiguralo ne samo opstanak, nego i potpuni uspjeh". Iako su ga u dosadašnjem radu "u velike kočile financijske nećade i veliki zaostaci na pretplatama i oglasnim pristojbama" (bilo je brojeva koji su 13 i više stranica lista bile rezervirane za oglase!), ohrabren dosadašnjim us-

pjesima ne odustaje da njegov list i dalje "posluži napretku našeg lovarstva i prosvjete onih lovačkih drugova kojima je prosvjeta potrebna, da postanu pravični i plemeniti sljedbenici sv. Huberta". Na tu temu Jambus na stranicama lista "pjeva":

"Vabiš li me Ljeto Novo
na podvige opet nove?
Pitaš imam li još volje
ostvariti stare snove?
I ponjeti luč prosvjete
Medj lovačku braću svoju
"Posavski" će opet zaći
Medu braću svoju milu
u čuvarsku koljebicu
i gospodsku sjajnu vilu
Da podiže lovstvo svuda
Od lovaca stvorit – ljude".

No htijenja i želje su jedno, a mogućnosti drugo. Iako je kroz nekoliko posljednjih godina imao značajan oslonac u osobi zamjenika urednika kand. šumarnika Drage Sulićevića te ne malog broja suradnika, list, bez konkretne materijalne pomoći sa strane nije bilo moguće dalje izdavati. Godina 1931. posljednja je godina izlaženja "Posavskog lovca". Pripomenuti valja da osim kraćeg nekrologa njegovu uredniku Jaroslavu pl. Šugh-u (1944) u prvih 100 godina izlaženja "Lovačko-ribarski vjesnik" nije posvetio gotovo niti retka "Posavskom listu", istovremeno od vremena do vremena izvješćujući svoje čitatelje što donosi beogradski "Lovac", slovenski "Lovec", sarajevski "Lovački glasnik" ...

ZAKLJUČAK – Conclusion

Šumarski i lovni stručnjak i publicist Jaroslav pl. Šugh pripada onoj generaciji naših ljudi koji su se uz školovanje u Hrvatskoj usavršavali u inozemstvu, služeći u domovini ostavili iza sebe toliko dobrog i naprednog, da će njihova imena i uspomene na njih biti trajno sačuvana u analima šumarstva i lovstva. Još za života bio je poznat širom zemlje, kako su to zapisali njegovi suvremenici i kolege, jer je njegova pisana riječ u izvrsno uređivanom lovačkom časopisu "Posavski lovac", kojemu je bio vlasnik, izdavač i urednik, u svim lovačkim krugovima rado čitan, a usmenom predajom i dalje širen. Svojim vještīm, nadahnutīm i stručnim perom napisao je brojne napise, zalažući se za napredno šumarstvo i "lovarstvo", "a uspjelim šalama i satirama razveseljavao svakoga, pa i onog najtužnije-

ga". Kao rođenom i odgojenom prirodnjaku najmilije su mu bile šume i dubrave te njihov najljepši ukras – divljač.

Za svoj svestran i nesebičan rad još za života Jaroslav pl. Šugh primio je više zapaženih nagrada i priznanja. Za ovu prigodu pripomenut ćemo da je 1924. g. odlikovan ordenom sv. Save za šumarski i kulturno prosvjetni rad. Umro je u Vinkovcima u vihoru Drugog svjetskog rata 4. travnja 1944. Njegov "neumorni rad neka nam bude svima vodičem, kako se Domovini i lovarstvu služiti ima" (Mihelčić 1928.).

LITERATURA – References

- Čeović, I., 1925: Organizacija lovaca. Lovačko-ribarski vjesnik 9: 226–234.
- Čeović, I., 1925: Osnutak Saveza lovačkih društava za Hrvatsku i Slavoniju. Lovačko-ribarski vjesnik 10/12: 254–255.
- Erkočić, A., 1993: Bibliografija Lovačko-ribarskog vjesnika 1892–1991. Hrvatski lovački savez, Zagreb, str.472.
- Karlović, M., 2004: Lovački listovi Hrvatske (rukopis).
- Mihelčić, V., 1928: Pedesetgodišnjica kulturnoga i lovačkog rada našeg urednika. Posavski lovac 10: 150–152.
- Kulmer, M., 1942: Kako je osnovano Hrvatsko društvo za gajenje lova i ribarstva. Lovačko-ribarski vjesnik 5: 129–131.
- Spaić, I., 1982: "Glas lovdžije" – lovački časopis u Slavoniji od 1923 do 1925. g. Lovački vjesnik 11: 294.
- x, x, x. 1944: Jaroslav pl.Šugh. In memoriam, Lovačko-ribarski vjesnik 8: 224.
- x, x, x. 2000: Šugh pl. Jaroslav. Hrvatski šumarski životopisni leksikon Š-Ž + dodatak (A-Z), knjiga 5. (urednik Josip Biškup). TUTIZ Leksika, Zagreb, str. 12–13.

SUMMARY: After completing his forestry studies at the Agronomy-Forestry School in Križevci and doing his specialisation in Austria and Bohemia, Jaroslav Šugh Esq. (1865–1944) worked in several forestry offices in Croatia and Slavonia, and for a short time in Serbia. Harassed and deprived on account of his political beliefs during the reign of terror of Ban Khuen-Hedervary, he left the civil service and established the Surveying and Forestry agency in Nova Gradiška, where he dealt with forest management in the capacity of a forest supervisor. Very fond of "gun and hunting" from his early youth, and an already recognized writer, he founded a hunting-fishing journal "Posavski lovac" (The Hunter of Posavina) in 1924, of which he was the owner and editor-in-chief during the eight years of its publication. In order to increase the readership and broaden the circle of co-operators, in 1927 he moved the headquarters of the journal from Nova Gradiška to Vinkovci, the centre of Slavonian hunters and the seat of two forestry administrations. His extensive education and proficiency in several foreign languages allowed him to publish not only original articles but also selected translations from foreign magazines in his splendidly edited journal. He also expressed his love for nature and for hunting in particular in a poetic form, using the signature of Jambus. He gave an unparallel contribution to the establishment of the Association of Hunting Societies of Croatia and Slavonia and to cultural-educational work of a number of societies.